

Hayot muvaffiqiyatidan iborat ekanligiga sputin ham ishonarding. Sputnik ham bu asrdan muvaffiqiyat kutib yasharding. Holdan toyib ishdan qaytar ekansan, kichkinagina muvaffiqiyat uyingda to'kshakka cho'kzilganicha, yolg'izlik saltanatiday ko'krimsiz, huvillagan xonangda qandaydir mo'kv muvaffiqiyat ro'kuy b'purishini kutib yasharding. Bu mo'kv muvaffiqiyat bir n'pucha daqiqadan so'kng yuz b'puradiganday o'kz xayollaringdan o'kzing lazzatlanarding. Sputnik mo'kv muvaffiqiyatiz ham baxtli eding. Yer yuzidagi millionlarcha odamlard'puk osoyishta hayot k'puchirarding. Har haftaning so'knggida o'k'rt'oqlaring bilan choyxonalarga, istirohat bog'klariga borarding. U p'urdan kayfiyating ko'k'tarilib bahri-diling ochilib qaytarding. Biroq n'pugadir o'kz hayotingni o'kzgartiradigan, shavq-u zavq olib k'puladigan mo'kv muvaffiqiyat kutib yasharding. Bu mo'kv muvaffiqiyat goh go'kzal bir qiz, goh lotor'puya yutug'k'i qiyofasida, goh qandaydir o'kzing ham bilmaydigan qiyofada ko'kz oldingda namoyon bo'k'lardi. Biroq mo'kv muvaffiqiyat s'puning xonangga to'k'satdan kirib k'pulishini, butun hayotingni ostin-ustun qilib yuborishini hali bilmasdng. Sputnik hayotingdan va xayoling jomidan to'k'kiladigan sharobdan mastu mustar eding.

OK'sha kun sputin ishdan yayov qaytding. Ko'k'chada bo'k'lajak ayo' kunlarning elchilariday izg'kirin izg'k'ib yurar, s'puning yonoqlaringni, burunlaringni chimchilab o'k'tardi. Undan o'k'zingni himoya qilish uchun qunishib olganding. TPuzroq uyga p'utib olib, issiq xonangda miriqib cho' ichishni ko'kz oldingga k'pultirib, t'puzroq yurishga harakat qilarding, izg'kirinni xuddi o'k'tkir qilichday tilimlab k'p'utib borarding. OK'z ko'k'chalariga burilganingda sputin sal oldinroq k'p'utayotgan qizil po'k'stinli, sochi p'ulkasiga yoyilgan, bo'k'yuchan juvonna ko'k'rib qolding. Bu ko'k'chada yashaydiganlarning barini d'puyarli tanirding. Durkun oyoqlari, b'p'ujirimgina t'p'ubranayotgan p'ulkalariga qarab juvonning hali juda yosh ekanligini his etding. Ko'k'chada ikkovingdan bo'k'lak h'p'uch zog'k' yo'k'q edi. Kayfiyating chog'k' edi. Shu sababli ayol bilan b'p'malol suhbatlashishing mumkin edi. TPuz-t'puz qadam tashlab, ayolga p'utib olding, so'kng u bilan yonma-yon k'p'uta boshlading. Shundagina ayolning haddan taddan tashqari go'kzal ekanligini bilib qolding. Ayol s'punga bir qaradi-yu, indamay k'p'utav'p'urdi. Uning ko'k'zlari go'kzal, joduli edi. P'lkasiga yoyilgan sochlari xuddi qoyadan to'k'kilayotgan s'puldai silkillab turardi. Ayol s'puni batamom maftun qilib qo'k'ygan edi. Izg'kirin esa s'punga rashki k'p'ulganday yuzlaringni tinmay chimchilar, ayolning esa oppoq tizzalarini ko'k'z-ko'k'z qilish uchun etaklarini ochib yuborardi. Ayol s'punga qaramay, darhol etaklarini yopar, sputin uning endigina oqarib k'p'ulayotgan tong shafag'k'iday bilinar-bilinmas qizarib k'p'utganini ko'k'rib qoldarding. Ayolning lablari izg'k'iringga jah' qilib titrab k'p'utar ekan, n'pugadir bu s'punga xush yoqardi, ayol s'punga osmondan yuborilgan tuhfaday, b'p'uxiyor zavqing k'p'ulib, jilmayib qo'k'yarding. Sputnik ayolning bu shaharlik emasligini s'puzganding; ayolning uzi so'k'lim, tiniq va oppoq edi. Ko'k'nglingda m'p'uhmonni ko'k'rganda tug'k'iladigan m'p'uzbonlik tuyg'k'ulari jo'k'sh urib k'p'utgandi. Ayol bizning ko'k'chaga adashib kirib qolgan bo'k'lsa k'p'urak d'p'ugan o'k'yga borganding.

- Bu p'urlik emassiz, chog'k'i, - d'p'uding tomdan tarasha tushganday, to'k'satdan, sirli qalb' b'adagi qo'k'shinni chamalab ko'k'rayotgan makkor lashkarboshid'p'uk sinovchan ohangda.

- Yo'k'q, shu p'urlikman, - d'p'udi ayol yo'k'lida davom etar ekan, so'k'ng s'punga qarab, mayingina jilmayib qo'k'ydi. Sputnik ayol hazillashyapti, d'p'ub o'k'yylading. Biroq ayol juda jiddiy va qatb' b'iy ohangda gapirayotgan edi; u bu ko'k'chani ko'k'p'dan b'p'uri biladiganday erkin va xotirjam k'p'utib borar, muyulishlardan ham chalg'k'imay o'k'tardi. U rostdan ham aniq maqsad bilan k'p'utayotgan sirli qo'k'shinga o'k'xshardi.

- Unda bu ko'k'chada turmasangiz k'p'urak, - d'p'uya savolingni darrov o'k'zgartirding.

Bu orada sputin yashaydigan uyga yaqinlashib qolgandilaring. Shu sababli ayoldan ajralib qoladiganday b'p'uzovta bo'k'la boshlaganding. Vujudingga ayolning go'kzal ko'k'zlaridan sputin ko'k'p'dan b'p'uri kutgan va har k'p'ucha o'k'yylaydigan qizning sog'k'inchiday shirin bir orziqish oqib kirgandi.

- Yo'k'q, shu ko'k'chada yashayman, - d'p'udi ayol va shu so'k'zlari bilan s'puni butunlay yanchib tashlaganday kibrli nazar tashladi. Sizlar o'k'zing yashaydigan uyga burilar ekansizlar, yana so'k'rading:

- Qiziq, m'p'un h'p'uch ko'k'rmagan ekanman-da, sizni.

- M'p'un ham, - d'p'udi ayol.

- Yaqinda ko'k'chib k'p'uldngizmi?

Ayol endi s'punga xo'k'mrayib tikildi. Xo'k'mrayish ortida yana qancha savollar b'p'urasiz, buncha shilqim bo'k'lmasangiz d'p'ugan nozli bir erkalash bor edi.

- M'p'un shu p'urda tug'k'ilganman. Ota-onam ham shu p'urda yashashgan.

Sputin batamom tong qola boshlading. Bu mahallada faqat o'k'zing taniydiganlar yashaydi, d'p'ub o'k'yylarding. Bu ko'k'chada etikdo'k'z ikkita juhuddan boshqa bironta ham o'k'zga kishilarni ko'k'rmagan eding. Ko'k'chadagilarning hammasi s'punga tanish edi. Biroq ayolning ota-onalarini eslay olmading. Zotan bu ko'k'cha s'puni va s'puning bolalik tasavvuringni s'puryamoq etagiga solib katta qilgan qadr'don ko'k'cha edi. Sputnik uying ro'k'parasiga k'p'ulganda taqqa to'k'xtading va ayoldan ajraling k'p'ulmay, uni uyga taklif qilmoqchi bo'k'lding. Biroq ayol ham sputin barobari to'k'xtadi va s'punga hayron bo'k'lib tikilib, sumkasidan nimadir izlay boshladi.

- Mana shu m'p'uning uyim, - d'p'udi ayol ham tantanavor, ham xayrlashgan ohangda.

Sputin jilmayding. Ayol s'puni yashaydigan bu uyni biladi va hazil qilyapti, d'p'uya o'k'yylading. LP'ukin ayolning harakatlari qatb' b'iy edi. U rostdan shu uyda yashaydigand'p'uk tutardi o'k'zini. Shunda esingga hamisha biron g'k'aroyib voq'p'alalar o'k'yylab yuradigan oshnolaring tushdi va dav' b'fatana miyangga ayolni tag'k'in ular jo'k'natgan bo'k'lmasin, d'p'ugan fikr k'p'ulib qoldi. Ayolning ko'k'zlaridan hozirgina otilib, k'p'uyin sochilib k'p'utadigan hazilning ko'k'rinishlarini izlay boshlading. Biroq ayol hamon jiddiy, aftidan, h'p'ucham hazillashgisi k'p'ulmayotganday s'punga sinovchan tikilib turardi. Uning kibrli va maftunkor ko'k'zlaridan, chiroyli, oppoq yuzlaridan, zaharxandalik bilan qimtib olgan lablaridan atrofga yot bir malohat taralardi. Ayol sumkasidan xuddi s'puning qo'k'lingdagi d'p'uk kalit chiqarib, eshikni ocha boshlagach, bir zum esankirab qolding.

- K'p'uchirasiz, - d'p'uding iloji boricha quvnoq tovushda. - M'p'un ham shu uyda yashayman.

Ayolning ko'k'zlarida hayrat va g'k'azab jilvalandi. So'k'ng bulraning o'k'rnida qahr o'k'ynoqlay boshladi. U s'puni qandaydir ko'k'cha shilqimi d'p'ub o'k'yylayotgan edi. Uning ko'k'zlaridan bu fikrni uqib olding-u, xo'k'rliging k'p'uldi.

- Agar ishonmayotgan bo'k'lsangiz, mana, marhamat qiling.

Sputin uni ch'p'utga surib, o'k'z kaliting bilan eshikni ochding. Endi ayol s'punga qiziqsinib, bir eshikka, bir qo'k'lingdagi kalitga qarab qo'k'ydi, nimanidir o'k'yylab, s'punga shubha bilan tikilganicha turib qoldi.

b' b' Balki o'k'g'k'ridirsiz, - d'p'udi soddalik bilan d'p'uyarli shivirlab. - B'p'ukor qilasiz, biznikida o'k'g'k'irlashga arziydigan narsaning o'k'zi yo'k'q.

- Qani edi, - d'p'uding o'k'zingni quvnoq tutib, - balki rostdan ham o'k'g'k'ridirman. Biroq bu uy m'p'unga otamdan, otamga esa

otasidan qolgan.

- MPunga ham otam-onamdan qolgan, -dPudi ayol. - Ularga ham otasidan qolgan.

- Uch xonalimi? - dPud boK»rading sPun xayolingga kPulgan rPujada birdan quvonib, ayolni sinash uchun.

- Ha, uch xona, undan tashqari - ayvon, oshxona, koK»mirxona, qaznoq bor.

SPuning hayrating koK»nglingda shubhaga aylanayotgan edi. Agar hozir otang tirilib kPuldi, dPusa ham bunchalik hayratga tushmasding. Ayol sPun yashaydigan uyni bPukami-koK»st tasvirlab bPurgandi. SPun endi ayolga shubhalanib tikilib qolding. Balki, bu ayol emas, qandaydir insu-jinsdir? SPun hPuch qachon jinlarga va ajinalarga ishonmasding. Biroq hozir ishinging, tavba qilging kPulardi.

- Qiziq, - dPuding sPun soK»lgK»inlik bilan, - balkim, mPuhmonxona dPuvoriga togK»ning surati solingandir?

- BoK»lmasam-chi,- dPudi ayol. - Gullar ochilib yotgan togK» etagining surati bor.

- DPuvordagi suratchi? Kimniki. U odamlarni ham tanirsiz?

- Ha. U Pirda ota-onamning surati osilib turibdi.

- Yotoq dPuvoriga qizil gilam osilgan boK»lsa kPurak?

- ToK»ppa-toK»gK»ri, otamga oK»rtogK»i sovgK»a qilgan.

SPun hayratdan oK»kirib yuborayozding. Ayol sPuning uying va sPuning otang haqida gapirmoqda edi. SPun moK»v B™jizaga ishonarding-u, biroq moK»v B™jizaning bu tariqa tashrif buyurishini sira ham xayolingga kPultirmaganding. MoK»v B™jiza ham xuddi ayollar kabi makkor boK»lishi mumkinligini sPun hali bilmas eding.

- Siz qaPurdan bilasiz? - dPuya soK»radi ayol ham endi sPunga ajablanib tikilib.

- Axir mPun shu uyda yashasam, qanday bilmasligim mumkin? - baqirib yubording sPun biroz asabiylik bilan.

IzgK»irin goh sPuning, goh ayolning yuzida oK»ynoqlardi. Ayolning etaklarini koK»tarar, sPuning yoqangni hilpiratib, jigK»ingga tPugardi. SPun juda ham sovuq qotding.

- Balkim uyga kirarmiz, - dPuding sPun ayolga Pur dPupsingancha, - oyogK»im qaqshab kPutyapti.

- MPuniki ham.

Ikkalang ham har kuni kirib-chiqib turadigan yoK»lak boK»ylab, soK»ng zinadan koK»tarilib, ayvonli uyga kirdilaring. SPun tugK»ilganingdan bPuri yuravPurib, koK»zingni yumib ham topishing mumkin boK»lgan uyda birinchi marta sPuni yot bir ayol boshlab borardi. SPunga qadrdon boK»lib qolgan hovliga, ikki tup oK»rikka, kichikinagina gulzorga, tunuka yopilgan oshxona tomiga xuddi endi bir umr ayrilib qoladigandPuk najot izlab boqarding. KoK»ksing yurak uchun ardoqli boK»lganiday, bu uy sPun uchun ardoqli va aziz edi. Uyingdagi osoyishtalikdan va osudalikdan tonglari rohat qilib uygK»onarding. BPupoyon dPungizda suzayotgan kPumadPuk, sPun ana shu osudalik qoK»ynida kun boK»yi ohista suzib yurarding, xuddi goK»zal bir qoK»shiqning naqoratiday, sPun uydagi osudalik musiqasini bav B™zi-bav B™zida ehtiyotkorlik bilan buzib, oK»zingning baxtli ekanligingni bildirish uchun gK»oK»ngK»illab-gK»oK»ngK»illab qoK»yarding. Nazaringda hPuch kim sPuni bu Pirdan haydab chiqarolmaydigandPuk va bularning hammasi qandaydir anglashilmovchilikday boK»lib tuyulgandi. Ayol mPuzbon kabi mulozamat, iltifot bilan muomala qilgancha, ergashtirib borardi. Sizlar avval ayvondan, soK»ng birgina dahliz orqali mPuhmonxonaga kirdilaring. Hamma jihozlar sPun qanday joylashtirgan boK»lsang, oK»sha holatda turardi. Bundan sPun xursand boK»lib kPutding. Uydan sPuning hiding kPulardi. Buni sPun dahlizga kirgan zahotiyoy sPuzganding. Ayol esa xuddi hamma narsa oK»ziga tPugishliday emin-erkin tutardi oK»zini. U etingni Puchadigan joyni koK»rsatgach, sPun har kuni kiyib yuradigan shippaklaringni sPunga mulozamat bilan uzatdi. MPuhmonxonada ham hamma narsa sPun qoK»yganday joy-joyida turardi. Qaysidir yili borib mahliyo boK»lib qolgan, soK»ng rassom doK»stingga aytib chizdirgan togK» etagining suratidan bahor nafasi urilardi. SPun suratdagi xarsang ustida pastdagi qoK»zichoqqa xPuzlanib turgan uloqchani koK»rib, koK»ngling bir oz joyiga tushdi. Bular bari sPuniki edi. Sal oldin ichingga olgan yana adashgan boK»lmay dPugan shubhaga asos yoK»q edi. Bu Pirdan sPuni hPuch kim quvib chiqarishi mumkin emas edi. KoK»ngling xotirjam boK»lib, sPuni hayron boK»lib kuzatayotgan ayolga zafar qozongandPuk gK»olibona tikilding.

- Erim qaysidir yili toqqa chiqqanda shu manzara yoqib qolibdi, - dPudi ayol sPuning dPuvordagi manzaraga tikilib turganingni izohlamochidPuk. - Bir rassom oK»rtogK»ini boshlab kPulib, dPuvorga shu suratni chizdirdi.

SPun ayolga yana qoK»rqi tikilib qolding. U mPuning fikrimni oK»qib olib oK»zimga aytmayaptimi, dPugan shubhaga bording. Axir har kuni moK»v B™jiza sodir boK»lib turgan bu asrda odamning fikrini uqadigan mashina yasash ham hPuch gap emas-ku? SPun tagK»in mashina-robot boK»lmasin, dPugan shubhada ayolni sinchiklab kuzata boshlading. YoK»q, unda mashinaga xos hPuch qanday xususiyat yoK»q edi. Hatto u juda goK»zal va jozibali edi. Bu goK»zallikdan sPuning yuraging dukurlab, bPuhalovat ura boshlagan edi. SPun bularning hammasi tagK»in tushim emasmikin, dPud oK»ylab qolding. Bu oK»y hatto sPunga taskin bPurganday, sPuni yupatganday boK»ldi. Tushda har narsa boK»lishi mumkinligi birdan qalbingdagi shubha va gumonlarni quvib yubordi va sPun oK»zingni xuddi tushdagidPuk tuta boshlading. Ayolga kulib, xotirjam tikilding. Uni kuldiringing, koK»nglini olging kPuldi. Chunki baribir tPuzda uygK»onib, bu anglashilmovchiliklar barham topishiga ishonar eding. UygK»ongach esa, sPuni hPuch kim uy mPuniki dPud tPurgamas edi. HPuch qanday chalkashlik ham yuz bPurmasdi. Tongda uygK»onarding-u, oK»z uyingga yolgK»iz xoK»jayin boK»lib, choy qaynatib icharding, toK»shagingda xohlagancha agK»nab-agK»nab yotarding. HPuch kim sPuni tab B™qib etolmagan boK»lardi. Biroq tush uzoq va soK»ngsizday davom etar, xatar va gumonlar koK»nglingga koK»proq yopirilib kirardi.

- Ana u esa ota-onamning surati, - dPudi ayol, - darvoqPud, buni siz bilasiz, shPukilli?

SPun ota-onang surati osilib turgan joyga qarading va dahshatdan murdaday qotib qolding. Suratda otang va onang sPunga har doimgiday kulimsirab, mPuhribonlik bilan boqib turardi, ularning koK»zi, yuzi, tikilishi - hammasi sPuning ota-onang edi. Biroq boshidan hPuch qachon doK»ppisini tashlamagan otang yalangbosh, sochi ham allanPuchuk patila edi. Onang esa xuddi yoningdagi ayolga oK»xshab sochlarini yoyib yuborgan, uning sochlari ham xuddi ayolnikiday tillarang va Pulkalari osha toK»kilib turardi. SPun birdan vahimaga tuhding va koK»zlaringga ishonmay, dovdirab, ayolga tikilib qolding.

- Uyning hujjatini koK»rsam boK»ladimi? - dPuding shosha-pisha.

- Marhamat!

Ayol sPunga uy daftarini kPultirib bPurdi. Hujjatda hamma narsa joyida edi; uy ayolga tPugishli ekanligi toK»gK»risida kichkina izoh bilan salobatli muhr bor edi. SPun narigi xonaga oK»tib, hujjatlar yotgan javondan oK»z nomingdagi uy daftarini axtara boshlading. Orqangdan hayron boK»lib qarab turgan ayolga eB™tibor bPurmay, hamma narsani xuddi aqlan ozgandPuk har yoqqa sohib tashlading. Nihoyat, eskirib, varaqlari koK»chib kPutgan uy daftarini topgach, quvonchdan baqirib yubording:

- Mana, mana bu Pırda uy mPınga tPıgishli ekanligini bildiruvchi muhr bor.

Ayol hayron boKılib, sPın uzatgan daftarni varaqlay boshladi. SoKıng sPınga qarab, burnini jiyirdi-da, yana qaytarib bPırdi va dimogKıi aralash mazax bilan kulib qoKıydi. HPıch narsaga tushunmay, bir unga, bir daftarga shoshib qaragancha varaqlay boshlading. Uy sPıniki ekanligi toKıgKırisidagi tPıgishli muassalar chiqargan qaror yozilgan varaq boKım-boKısh edi. SPın batamom dovdirab qolding va ayol oKızingga endi yanada koKıproq shubha bilan qarayotganini koKırgach, Har oqshom oKıtirib gazPıta oKıqiydigan dPıraza oldidagi eski orom kursiga oKızingni bPıhol tashlading. SPını butkul gumonlar chulgKıab olgan edi. Najot izlab butun uyni koKızdan kPıchirding. Nimadir esingga tushib, choKıntaklaringni tita kPıtding va qip-qizil jildli pastportingni topgach, ırgKıib turib, ayolning koKız oldiga borib varaqlashga tushding.

- Mana bu Pırda yozilgan... mana bu Pırda... - DPıya hansirab baqirding. Biroq birdan daming ichingga tushib toKıxtab qolding, ish joyingda maosh Pırayotganda kPıksa, injiq kassir yuz martalab sinchiklab tPıkshiradigan BıYashash joyıBı dPıgan varaqda ikkita uzun chiziqdan boshqa hPıch qanday bPılgi yoKıq edi.

SPın yana orom kursiga choKıkkancha boshlaringni changallab uzoq oKıtirding va shunda yana mPın tush koKırayotgan boKılsam kPırak, dPıb oKıylay boshlading. Ayol esa tPıpangda sPınga hamon shubha va ajablanish bilan tikilib turar edi. Kim biladi, u shu daqiqalarda sPın toKıgKıringda nimalarni oKıyladi ekan. Balkim bironta uchiga chiqqan qallob dPıb oKıylagandir; balkim oKızi aytganday muttaham oKıgKıri dPıb oKıylagandir, balkim koKıchada yuradigan bironta shilqim dPıb oKıylagandir, balkim uyiga surbPıtlik bilan kirib olgan bosqinchi, dPıb oKıylagandir. Har qalay, uning koKızlari sPınga xavfsirab tikilib turardi. Agar bu tush boKılsa, sPın hPıch qachon bunchalik uzoq tush koKırmaganding. Har qanday xatarga yuraging dosh bPırmay uygKıonib kPıtgan boKılarding. LPıkin sPın uygKıonmasding. Qachon uygKıonishing ham nomabıTMlum edi. Balkim sPın uygKıonguncha oyogKıing ostiga yana bir asr yiqilar, balkim sPın achrning ustiga yiqilib tusharsan. Balki, sPını uygKıotishga mPıning bu madorsiz va kuchsiz soKızlarimning qudrati Pıtishmas. Balkim bu soKızlar sPını uygKıotish oKırniga, sPını koKıproq gKıafat chohiga qarab Pıtaklar? Tushmıdi bu? Agar tush boKılsa qachon uygKıonarding? Buni mPın ham bilmasdim, buni sPın ham bilmasding. Qachon uygKıonasan sPın?! Bu roKıyo saltanatini koKız oldingdan qachon supurib tashlaysan? Bu saltanat sPını tobora oKıziga tobPı qilib, mutPı qilib borardi. SPın orom kursisiga choKıkkancha ojiz qiyofada oKıtirarding.

- Balkim, uy xoKıjaligi boKılimiga borib uchrashib koKırarmiz, - dPıding sPın nihoyat ayolga umid bilan tikilib. Ayol sPıning koKızlarıngdagi iltijoni koKırib, rahmi kPıldi, shPıkilli, Pılka qisdi.

- Marhamat, mPınga baribir.

U oKıziga ishonar, shuning uchun ham sPın bilan dunyoning narigi burchagiga ham hPıch ikkilanmay biga boravPırardi. Sizlar izgKıırin oKıynoqlayotgan koKıchaga chiqdilarıng. IgKıırin yana ayolning etagini oKıynoqlay boshladi. Ikkalaring ham gung va bir ogKıız gaplashmay, jim kPıtib borardilarıng. SPın shu dabıTMfada hPıch narsaga ishongıng kPılmasdi. GoKıyo bularning barchasi roKıyo edi. Biroq sPın ayni payt uxlab yotganıngni, uygKıoq ekanlıgıngni va qandaydir nomabıTMlum ayol bilan birga kPıtayotganlıgıngni anglarding. SPın bunday roKıyoni hatto tushlaringda ham koKırmagan edıng. Tushingga hamma narsa kirardi. Ehtimol, bu ayolni ham qachonlardir tushingning koKıchalarida koKırgandırsan. LPıkin sPın ota-onang, bobokalonlarning yahab oKıtgan uyni oKıziniki qilib olgan va yana hammasi tushdagıday emas, oKıngdagıday sodir boKılgan voqPıani hPıch qachon koKırmagan edıng. SPın oKızingga ham ishongıng kPılmasdi. Balki mPın hPıch qachon yashamagandıрман. Bu uy rostdan ham ayolga tPıgıshlıdır va mPın tunggi kapalak kabi bu uyga adashıb kirib qolgandıрман, dPıgan fikr damo-dam xayolingda charx urardi va ayolga shubha va iltijo bilan tikilib-tikilib qoKıyardıng. Shunda birdan shu kunlarda gazPıtalarda shov-shuv boKılgan bir voqPıa esingga tushgandı. Shahardagi tarix muzPıyıda yoshgina xodımani boKıgKıızlab kPıtishgandı. GazPıtadagi xabarlarğa koKıra, xodim oKısha kuni kPıchga tomon ishdan soKıng oKız xonasıda ishlab oKıtirgan edi. SoKıng toKısatdan butun muzPıy shovqın-suron va toKıpolon boKılib kPıtgan edi. MuzPıy qorovul xonasidan yugurib chıqaman dPıb pushonasını eshikka urib olgandı. Uning eshıgi qulflab tashlangan edi. Shunda muzPıyning kPıng zalıda qanday shovqın boKılayotganını koKırish uchun kalit tirqıshıdan moKıralagan va xodımnı nayzalarıning uchıga ıldırıb chıqayotgan qandaydir dubulGıalı kishılarnı koKırgan edi. GazPıtada qorovulning ruhiy bPımorlar kasalxonasında yotganı yozılğan edi. MuzPıy xodıminıng nımtalab tashlangan jasadı yonıdan Pıttınchı asrda yasalgan qılıch topıb olıshgan edi. Odamlar bu voqPıanı turlıcha ızohlashardı. KoKıplar boshqa sayyoradan tushgan odamlarını ishı dPıb baholashardı. KoKıplar esa mutlaqo ishonmasdı. Turlı sharpalar kasalxonada ham qorovulning koKızıga koKırinıb turıbdı, dPıb ayılğan edi gazPıtalarda. SPın bu xabarga muxbırbachchalarning navbatdagı uydırması, dPıb ishonmagandıng. LPıkin hozır birdan ishongıng kPılib qolgandı va ayolga bıron sharpa yoki boshqa sayyoradan tushgan odam emasmıkin, dPıb gumon bılan qaragandıng. YoKıq, u arvoğ emas edi va boshqa sayyoralıklıgını bıldıradıgan hPıch qanday alomati yoKıq edi. U oKızingdan ham koKıra tabıyroq, soKılimroq, goKızalroq edi va yonıngda ayozlı osmonnı tantanavor kPızıb yurgan hılol kabi magKıırrur va maftunkor qıyofada kPıtib borardı. SPıning koKırınışıng suvğa boKıktırılğan kuchukday ayanchlı edi. Butun vujuding muqarrar magKıılubıyatdan qalt-qalt tıtradı. Uy xoKıjalıgı boKılimıga sPın dPıyarlı umıd qılmasdıng, shunday boKılsa ham tavakkal qılıb kPıtib borardıng. Ayol esa oKızını bPızovta qılğanıdan norozıday babıTMzi-babıTMzıda mıngKıırlab qoKıyardı. SPınga hamısha uy haqını oKız vaqtıda toKıla, dPıb poKıpısa qılıb yuradıgan boKılim mudırı sizlarning gıplarıngızını hayron boKılib eshıtdı, soKıng qandaydır hujjatlarnı tPıkshırıb, sPınga gKıazab bılan tikilib turdı-da:

- Uy qurılğandan buyon bu xonınga tPıgıshlı. SPın qayoqdan kPılib qoldıng? - dPıdı.

SPın indamay tashqarıga yoKıı oldıng. Boshqacha boKılıshı mumkın emaslıgını oKızing ham sPıuzgandıng. Ayol bılan bırgalıkda endı sPınıkı boKılmagan uyga qaytdılarıng. Ayolning mPızbonga oKıxshab qılayotgan mulozamatıdan endı gKıashing kPılmasdı; ayolga indamay boKıysınıb borardıng.

- Agar xohlasangız vaqtıncha qaznoqdan joy qılıb bPırıshımmız mumkın! - dPıdı ayol uyga qaytıb kırıanlarıngda, sPıning soKılib qolganlıgıngdan rahmı kPılib. -SovugKıı, ıPıkın nachora, qısh oKıtsa, bırorıta joy topıb olarsız.

SPın rad etgandPık bosh silkitdıng. Orom kursısıda uzoq oKıtirdıng. DPırazalarga tun pardası tortılğach, sPıkın oKırındıdan turıb, hozırlana boshladıng.

- Kıyım larımnı olsam maylımı? - soKıradıng ayolga taqđırıngga tan bPırgandPık.

- Qanday kıyım lar?

SPın kıyım javonıda tPırıb qoKıyılğan kıyım larıngga ıshora qıldıng.

- Axır ular erımning kıyım ları-ku? - sal boKılmasa hayron boKılib baqırdı ayol va xuddı sPın tortıb oladıgandPık javonning oldını kPılıshğan qomati bılan toKısıb oldı.

This is not registered version of TotalDocConverter

SPuning tushirish uchun choK»ntagingga tiqib batamom tor-mor etilgan qoK»shinday tanish yoK»lak orqali uydan sP»ukin chiqib kP»utding...

... Bu, tushning oxiri emas edi. Bu ibtidosi edi. Bu tushni sP»un mP»unga oK»sha sovuq izgK»irinli kunda gapirib bP»urganding. SPuning yuzlaring umidsizlik va yolgK»izlikdan gP»uzarib kP»utgan. SPun bu tushni gapirar ekansan, mP»un oK»zimga ishonmay qolgandim. Bu tushni sP»un mP»unga gapirib bP»urganmidig yo mP»uning oK»zimmi?! SPun shu paytda izgK»irinli koK»chada manzilsiz daydib yurgandirsan, ayoz supurgisi sP»uni ham bu oqshom sahnasidan batamom supurib tashlash uchun singan tugK»ning bir parchasidP»uk ayovsiz tortqilar, gK»azovot oK»tida yonib, uchib kP»ulayotgan koK»chmanchi moK»gK»ul askarining egnidagi qora roK»dapodP»uk sP»uni osmonu-falak qoK»ynida tinmay hilpiratar. LP»ukin bu tushni sP»un koK»rdingmi, mP»unmi, gK»anuz bilolmadim. MP»un sP»uni shundan kP»uyin faqat bir marta uchratdim. SPun Q. maydonida yovvoyi kaptarlarga don sP»upib oK»tirarding. KoK»zlaring orzumand porlab turar, yuzing baxtdan yayrab kP»utgandi. MP»un sP»uni koK»pdan bP»urish shu holatda koK»rmagan edim. Kaptarlar sP»un har don sP»upganingda hurkib, gurillab havoga koK»tarilar, soK»ng hP»uch qanday xavf yoK»qligini bilgach, qaytib P»urga qoK»nishar va kukulay-kukulay sP»un sP»upgan donlarni tP»urib P»uyishardi. SPun esa ularga xuddi goK»zal manzarani koK»rganday qarab turarding, MP»un sP»uning yoningda turgancha, sP»un bu kaptarlarga qarab nimalarni oK»yylayotganingni bilgim kP»ulardi. SPun bu vatansiz qushlarga qarab nimalarni oK»yylagan eding? Balkim sP»un ularning bP»ujirim va kP»uskir qanotlariga qarab ozod qushlar haqida oK»yylagandirsan? Balki, ularga boqib vatan haqida oK»yylagandirsan? Balki tuygK»ularingni kaptarlarga aylantirib, uzoq-uzoqlarga uchirib yubormoqchi boK»lgandirsan? Balki sP»un hP»uch narsa haqida oK»yylamagandirsan? SPun shunchaki kunni kP»uch qilish uchun yoki oK»zingning uysiz ekanligingni unutish va biron lahmga yoki vokzalning bir buochagiga borib tungash va vaqt oK»tishi uchun qushlarni shunchaki ermak qilib oK»tirgandirsan? Yoki bu qushlarga qarab, uysiz faqat oK»zing emasliging, olamda millionlab uysiz va vatansizlar borligi toK»gK»risida oK»yylab, oK»zingni ovuntirgandirsan. Balkim sP»un qalbingni mana shu qushlargagina ochgandirsan? MP»un sP»uning oK»sha kuni Q. maydonida nimalar haqida oK»yylaganingni haligacha bilolmadim. KP»uch tushgach, oK»rningdan turding-da, qorni yopinib uxlayotgan, dP»uyarli yoK»lovchisi yoK»q, huvillab yotgan koK»chaga qarab, qorongK»ulik qab»TMriga singib kP»utding. MP»un sP»uning izingdan qarab turar ekanman, sP»uning rostdan ham shu dav»TMfa qushga oK»xshashing haqida oK»yylagandim. SPun qor oK»ynoqlayotgan kimsasiz koK»chaga qarab parvoz qilib kP»utganding. MP»un sP»undan oK»sha kuni nimalar haqida oK»yylaganingni soK»ray olmay qolgandim. KP»uyinchalik ham sP»unga bu savolni bP»ura olmadim. SPun bilan boshqa uchrashmadik. SPuning qushlarga qarab nimalarni oK»yylaganingni hP»uch qachon bila olmadim, bu mP»unga armon boK»lib qoldi. SoK»ray dP»usam, oK»sha kuni sP»uning kaptarlarning ham qaylarga dir uchib kP»utgan edi. OK»sha kuni Q. maydonida kabutarlarga don sP»upib, ularni orzumand va mastona kuzatib, yuzida azob va iztirob aks etib turgan parishon yigit sP»unmidig yoki mP»unmidim? Balki mP»un kabutarlarga don sP»upayotganda va soK»ng kimsasiz koK»chaga qorongK»ulik qoK»yniga singib kP»utganimda izimdan shafqat va achinish bilan qarab qolgan sP»undirsan, kaptarlarning qanotlaridan mP»uning orzularimni oK»qimoqchi boK»lgan ham va kabutarlarning kichkina, hushyor koK»zlarida oK»qilib turgan ham balki sP»undirsan?

Shundan soK»ng mP»un sP»un haqingda turli mish-mishlar eshita boshladim. SPuni kimdir mast odamlarga qoK»shilib, P»ur osti yoK»llarida tunab yurganingni aytdi. Kimdir esa sP»uni vokzalda yotib yuribdi dP»udi. KP»uyin esa ish joying yotoqxonasidan joy bP»urdi. SPun haqingda mP»un boshqa hP»uch narsa eshitmadim. Kimdir sP»uni uzoq joyga qurilishga kP»utgan dP»udi. Kimdir choK»lga kP»utgan dP»udi. MP»un ularning gapiga unchalik ishonmadim. LP»ukin sP»uning biz yashayotgan shaharni bir umr tashlab kP»utganingni bilardim va har kP»ucha moK»»B»TMjazzgina uyimda toK»shakka choK»zilganacha qandaydir bir moK»»B»TMjiza yuz bP»urishini kutib yotar ekanman, goK»yo moK»»B»TMjiza xuddi shu daqiqada yuz bP»uradigandP»uk yuragim shirin lazzatdan hapriqib kP»utardi, shunda bP»uxitiyor sP»uni va oK»sha izgK»irinli kunni eslardim...